

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

Кафедра цивільного та господарського права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

к.ю.н., доц. О.С. Яра

« _____ » _____ 2020 р

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

цивільного та господарського права

Протокол № 12 від «16» червня 2020 р.

завідувач кафедри

О. Ю. Піддубний

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВОВА ОХОРОНА ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»

Рівень вищої освіти (ОС)	другий (магістерський)
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Освітня програма	право
Орієнтація освітньої програми	освітньо-професійна
Форма навчання	денна
Термін навчання (обсяг ЄКТС)	1,5 роки, (90)
На основі	ОС "Бакалавр"
Освітній ступінь	Магістр
Кваліфікація	Магістр права

Розробник

Канарик Юлія Сергіївна, кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного та господарського права

КИЇВ – 2020 р.

**1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВА ОХОРОНА ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Галузь знань	08 Право	
Спеціальність	081– Право	
Магістерська програма	Підприємницьке право	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова навчальна дисципліна	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	<i>У робочому навчальному плані не передбачено</i>	
Форма контролю	Залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	-	2
Семестр	-	3
Лекційні заняття	-	6 год.
Практичні, семінарські заняття	-	6 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	-	78 год.
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	-	-
Всього		90 годин

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності» є поглиблене вивчення правовідносин у сфері інтелектуальної власності, опанування правового механізму їх регулювання, отримання необхідних навичок кваліфікації результатів творчої діяльності, захисту майнових та особистих немайнових прав авторів та їх правонаступників як в Україні, так і в зарубіжних державах.

Завдання вивчення правової охорони об'єктів інтелектуальної власності визначаються його специфічним значенням у процесі підготовки фахівців спеціальності «Право». Наголос робиться на здобутті студентами узагальнених, систематизованих знань та вмінь, необхідних у їх майбутній практичній діяльності за фахом. Опанування курсу повинно надати можливість студентам зорієнтуватися у масиві законодавства в сфері охорони об'єктів права інтелектуальної власності у разі виникнення відповідної потреби.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності» є:

- дослідження системи законодавства у сфері правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності;
- аналіз змісту нормативних актів з питань правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності, її державно-правового регулювання та застосування норми правових актів у практичних ситуаціях;
- використання спеціальної правовою термінології;
- застосування правових знань для обґрунтованого оцінювання юридичних фактів;
- вирішення конкретних практичних питань з посиланням на джерела права і судові роз'яснення.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, у результаті вивчення дисципліни «Правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності» студенти повинні знати:

- понятійний апарат правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності;
 - його систему й сутність;
 - особливості об'єктів та правового положення суб'єктів, порядок їх кваліфікації;
 - правові форми використання майнових прав та розпорядження ними;
 - підстави, способи та порядок захисту від контрафактних дій;
- уміти:
- визначати умови надання правової охорони;
 - застосовувати чинне законодавство, аналізувати його недоліки;
 - вирішувати проблемні ситуації, оформлювати кваліфікаційні документи;
 - надавати кваліфікаційну допомогу авторам та іншим суб'єктам права інтелектуальної власності;
 - вести договірну та претензійну роботи;
 - слідкувати за використанням майнових прав тими, хто ними не володіє, й виявляти їх порушення;
 - подавати позови за фактами порушення прав та вести справи за ними про захист прав інтелектуальної власності.

Вивчення навчальної дисципліни «Правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності» закінчується складанням заліку.

Вимоги до результатів засвоєння дисципліни (універсальні, загальні та спеціальні компетенції)

В студентів-юристів після засвоєння дисципліни повинні бути сформовані такі компетенції:

Загальні компетенції:

- здатність бути критичним і самокритичним.

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні компетенції:

- Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
- Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування

Програмні результати навчання:

- здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
- проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми;
- давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю;
- оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему;
- складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами;
- використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
- самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій;
- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію;
- володіти базовими навичками риторики;
- доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло;
- демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності;
- працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи;
- виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи;
- демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ

Змістовий модуль № 1. Загальна характеристика правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності

Тема № 1. Поняття правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності

Генезис правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності від привілеїв до прав. Основні теорії суб'єктивного права на результат творчості: пропрієтарна теорія, теорія особистих прав, договірна теорія, рентна теорія, деліктна теорія, теорія виключних прав. Генезис терміну «інтелектуальна власність». Поняття права інтелектуальної власності в об'єктивному розумінні. Місце права інтелектуальної власності у системі права України. Характеристика відносин, що регулюється правом інтелектуальної власності. Поняття та ознаки об'єктів права інтелектуальної власності. Система об'єктів права інтелектуальної власності. Вільні, службові, створені за замовленням об'єкти права інтелектуальної власності. Конструкція (зміст) суб'єктивного права інтелектуальної власності. Основні особисті немайнові права інтелектуальної власності. Характерні риси особистих немайнових прав інтелектуальної власності. Майнові права інтелектуальної власності. Характерні риси майнових прав інтелектуальної власності. Джерела права інтелектуальної власності. Система джерел права інтелектуальної власності. Система органів державної виконавчої влади у сфері охорони інтелектуальної власності

Тема 2. Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності.

Міжнародно-правові акти у сфері інтелектуальної власності: поняття, види та загальна характеристика.

Угода ТРІПС: загальна характеристика.

Змістовий модуль № 2.Правова охорона окремих об'єктів права інтелектуальної власності

Тема 3. Правова охорона авторських та суміжних прав в Україні.

Поняття та ознаки авторського права. Авторське право в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. Загальна характеристика джерел авторського права. Об'єкти авторського права. Літературні та художні твори, комп'ютерні програми, компіляції даних (бази даних), якщо вони за добором або упорядкуванням їх складових є результатом інтелектуальної діяльності, інші твори. Твори, які не є об'єктами авторського права. Авторське право та право

власності на носій авторських прав. Майнові та особисті немайнові права автора. Майнові права володільця. Виникнення авторського права. Суб'єкти авторського права. Співавторство. Право слідування та строки охорони авторських прав. Перехід, передача авторського права. Охорона авторським правом творів, розміщених в Інтернеті. Види та зміст авторських прав в Інтернеті. Охороноздатність за авторським правом матеріалів, розміщених у мережі Інтернет.

Поняття та ознаки суміжних прав. Види суміжних прав. Об'єкти суміжних прав – виконання, фонограми, відеограми, програми (передачі) організацій мовлення. Суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав. Використання виконання, фонограми, відеограми та передачі (програми) організації мовлення. Строки чинності суміжних майнових прав. Реалізація суміжних прав. Поняття та засоби охорони суміжних прав. Загальна характеристика способів захисту суміжних прав. Порядок захисту суміжних прав.

Тема 4. Правова охорона комп'ютерних програм в Україні.

Особисті немайнові права на комп'ютерні програми. Майнові права на комп'ютерні програми. Процедура державної реєстрації авторських прав на комп'ютерні програми. Особливості створення об'єктів інтелектуальної власності в Україні та за кордоном.

Тема 5. Правова охорона об'єктів промислової власності в Україні.

Поняття та ознаки права промислової власності. Джерела права промислової власності та їх загальна характеристика. Правові засади державного регулювання промислової власності в Україні. Набуття та зміст права промислової власності. Поняття та ознаки винаходу як об'єкта права промислової власності. Суб'єкти винахідницьких правовідносин, їх права та обов'язки.

Підстави виникнення, зміни та припинення винахідницьких правовідносин. Види винаходів. Придатність винаходу для набуття права інтелектуальної власності на нього. Формула винаходу та її правове значення. Порядок отримання патенту на винахід. Поняття та ознаки корисної моделі як об'єкта права інтелектуальної власності. Пріоритет винаходу (корисної моделі). Умови патентоспроможності винаходу та корисної моделі. Придатність корисної моделі для набуття права інтелектуальної власності на неї. Майнові права інтелектуальної власності на корисну модель.

Поняття та ознаки промислового зразка як об'єкта права інтелектуальної власності. Придатність промислового зразка для набуття права інтелектуальної власності на нього. Майнові права інтелектуальної власності на промисловий зразок.

Тема 6. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обігу, товарів та послуг.

Правова природа засобів індивідуалізації товаровиробників. Поняття та ознаки товарного знака. Комерційні найменування та їх види. Роль і функції товарних знаків у суспільному виробництві. Загальна характеристика законодавчих актів про знаки на товари та послуги. Види знаків і вимоги, яким вони повинні відповідати, щоб набути правової охорони. Зміст права власності на товарний знак. Особливості дії права на знак. Міжнародно-правовий захист від комерційних підробок. Набуття права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Суб'єкти права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Права інтелектуальної власності на географічне зазначення.

Тема 7. Правова охорона комерційної таємниці в Україні.

Загальна характеристика комерційної таємниці. Законодавство щодо використання комерційної таємниці. Ноу-хау та комерційна таємниця. Способи охорони комерційної таємниці на підприємстві. Положення про комерційну таємницю. Права та обов'язки роботодавця та працівника щодо використання комерційної таємниці в Україні. Технічні способи захисту комерційної таємниці.

Тема 8. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності (наукове відкриття, компонування інтегральної мікросхеми, раціоналізаторська пропозиція, сорт рослин, порода тварин та інші).

Законодавство в сфері використання наукового відкриття, компонування інтегральної мікросхеми, раціоналізаторської пропозиція, сорту рослин, породи тварин. Характеристика наукових відкриттів. Сорти рослин та породи тварин як об'єкти права інтелектуальної власності. Поняття та ознаки компонування інтегральної мікросхеми.

Законодавство в сфері права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Придатність компонування інтегральної мікросхеми для набуття права інтелектуальної власності на нього. За свідчення набуття права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Суб'єкти права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Майнові права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Визнання прав інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми недійсними. Право попереднього

користувача на компонування інтегральної мікросхеми. Захист права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.

Охорона репрографії. Аудіо- і відеозаписи. Супутники: типи супутників. Поширення через кабель. Поняття та об'єкти раціоналізаторської пропозиції. Загальна характеристика законодавчих актів у сфері права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Обсяг правової охорони раціоналізаторської пропозиції. Суб'єкти права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Права суб'єктів права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Захист права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Правова охорона селекційних досягнень. Поняття сорту рослин та породи тварин. Види прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин. Суб'єкти права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин. Майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, засвідчені патентом. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин. Порядок та умови патентування сортів рослин та порід тварин. Правова охорона селекційних досягнень у деяких зарубіжних країнах.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
			л	п	лаб	ін д	с.р		л	п	лаб	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності													
Тема №1. Поняття правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2			9
Тема № 2. Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності.	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-			9
Разом за змістовим модулем 1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2			18
Змістовий модуль 2. Правова охорона окремих об'єктів права інтелектуальної власності													
Тема № 3. Правова охорона авторських та суміжних прав в Україні	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	7
Тема № 4. Правова охорона комп'ютерних програм в Україні.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	9
Тема № 5. Правова	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	5

охорона об'єктів промислової власності в Україні													
Тема № 6. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обігу, товарів та послуг	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
Тема № 7. Правова охорона комерційної таємниці в Україні.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
Тема № 8. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності								2	-				9
Разом за змістовим модулем 2				-	-	-	-	4	4	-	-		47
Усього годин			-	-	-	-	-	6	6	-	-		78

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності	2
2	Правова охорона комп'ютерних програм в Україні.	2
3	Правова охорона об'єктів промислової власності в Україні	2

5. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ, КОМПЛЕКТИ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТАМИ

Контрольні питання

1. Поняття правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності.
2. Пропріетарна теорія прав на об'єкти інтелектуальної власності.
3. Загальна характеристика об'єктів права інтелектуальної власності.
4. Система права інтелектуальної власності.
5. Поняття авторського права та його джерела.
6. Поняття та ознаки твору як об'єкта авторського права.
7. Види об'єктів авторського права.
8. Об'єкти, що не охороняються авторським правом.
9. Суб'єкти авторського права.
10. Співавторство та його види.
11. Виникнення суб'єктивних авторських прав.
12. Знак охорони авторського права, його правове значення.
13. Державна реєстрація авторських прав.
14. Особисті немайнові права автора твору.
15. Майнові авторські права.
16. Випадки вільного використання творів в авторському праві.
17. Строки дії майнових авторських прав та правові наслідки їх спливу.
18. Колективне управління майновими авторськими правами.
19. Поняття та джерела суміжних прав.
20. Об'єкти суміжних прав.
21. Суб'єкти суміжних прав.
22. Виникнення суб'єктивних суміжних прав.
23. Особисті немайнові права виконавців та право на ім'я (назву) виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення.
24. Майнові права інтелектуальної власності на виконання, фонограму, відеограму, програму (передачу) організації мовлення.
25. Випадки вільного використання об'єктів суміжних прав.
26. Строки дії майнових суміжних прав.
27. Поняття та джерела патентного права.
28. Винахід: поняття та об'єкти.
29. Умови надання правової охорони винаходу.
30. Корисна модель: поняття, об'єкти, умови надання правової охорони.
31. Промисловий зразок: поняття, об'єкти, умови надання правової охорони.
32. Службові винаходи, корисні моделі і промислові зразки.
33. Секретні винаходи і корисні моделі.
34. Суб'єкти патентних правовідносин.
35. Патент: поняття, види та межі чинності.
36. Право на патент та його суб'єкти.
37. Заявка на винахід (корисну модель) та вимоги до неї.
38. Заявка на промисловий зразок та вимоги до неї.

39. Дата подання заявки на винахід, корисну модель та промисловий зразок. Пріоритет.
40. Поняття, види та системи патентної експертизи.
41. Видача патенту, його реєстрація. Публікація відомостей про видачу патенту.
42. Особисті немайнові та майнові права винахідника (автора промислового зразка).
43. Майнові права, що випливають з патенту на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
44. Дії, що не визнаються порушенням прав володільця патенту.
45. Дострокове припинення чинності патенту.
46. Визнання патенту недійсним: підстави, порядок, правові наслідки.
47. Загальна характеристика інституту правових засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.
48. Комерційне (фірмове) найменування: поняття, структура та вимоги до нього.
49. Суб'єкти права на комерційне (фірмове) найменування. Виникнення права на комерційне (фірмове) найменування.
50. Зміст майнових прав на комерційне (фірмове) найменування.
51. Торговельна марка (знак для товарів і послуг): поняття, об'єкти, умови надання правової охорони.
52. Суб'єкти права на торговельну марку.
53. Набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку.
54. Зміст та межі майнових прав на торговельну марку.
55. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення.
56. Право інтелектуальної власності на сорт рослин і породи тварин.
57. Компонування інтегральної мікросхеми як об'єкт права інтелектуальної власності.
58. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.
59. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.
60. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття.
61. Загальна характеристика договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.
62. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності: поняття та види.
63. Ліцензійний договір: поняття, правова природа.
64. Сторони ліцензійного договору. Укладення ліцензійного договору.
65. Зміст ліцензійного договору.
66. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
67. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
68. Авторські договори: поняття, види, особливості правового регулювання.
69. Договір комерційної концесії (франчайзингу): поняття, правова природа.
70. Сторони договору комерційної концесії. Форма договору.
71. Зміст договору комерційної концесії.

72. Права та обов'язки сторін за договором комерційної концесії.
73. Загальнотеоретична характеристика захисту прав інтелектуальної власності.
74. Цивільно-правові способи захисту прав інтелектуальної власності.
75. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку.
76. Адміністративний порядок захисту прав інтелектуальної власності.
77. Загальна характеристика системи міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності.
78. Всесвітня організація інтелектуальної власності.
79. Міжнародні договори у сфері авторського права.
80. Міжнародні договори у сфері охорони суміжних прав.
81. Міжнародні договори у сфері патентного права.
82. Міжнародні договори про охорону товарних знаків.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

1. Класифікуйте наступні об'єкти інтелектуальної власності:

1. Засоби індивідуалізації учасників торгового обороту	А. Винаходи	5.	Є. проходять попередню та формальну експертизи;
	Б. Географічні зазначення		Ж. проходять попередню, формальну та кваліфікаційну експертизи.
	В. Промислові зразки		
2. Об'єкти патентного	Г. Фірмові найменування	5.	Суб'єктом права на фірмове найменування відповідно до Цивільного кодексу може бути:
	Д. Корисні моделі		

2. Позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб, це _____.

3. Яких об'єктів авторського права стосується «право доступу»:

- А. комп'ютерних програм;
- Б. картин;
- В. літературних творів;
- Г. скульптур;
- Д. баз даних.

4. Розмежуйте інформацію:

1. Винаходи	А. строк дії охоронного документу становить 10 років;
	Б. строк дії охоронного документу становить 20 років;
	В. умови патентоздатності: новизна, промислова придатність, винахідницький рівень;
	Г. умови патентоздатності: новизна, промислова придатність;
2. Корисні моделі	Д. можна захистити групу об'єктів пов'язаних єдиним винахідницьким задумом;
	Е. можна захистити лише один об'єкт;

Суб'єктом права на фірмове найменування відповідно до Цивільного кодексу може бути:

- А. товариство з обмеженою відповідальністю;
- Б. акціонерне товариство;
- В. фізична особа;
- Г. фізична особа-підприємець;
- Д. виробничий кооператив;
- Ж. будь-яка юридична особа.

6. До позначень, що не мають розрізняльної здатності відносяться позначення:

- А. оманливі;
- Б. які імітують державні герби;
- В. які складаються з однієї літери;
- Г. загальноживані скорочення;
- Д. описові.

7. Суб'єктами суміжних прав є:

- А. видавці газет;
- Б. співаки;
- В. актори;
- Г. виробники фонограм (відеограм);
- Д. особи, що здійснюють запис фонограми (відеограми);
- Е. організація ефірного мовлення;
- Є. організація кабельного мовлення.

8. Строк дії патенту на промисловий зразок:

- А. може бути продовжено за клопотанням заявника не більше як на 5 років;
- Б. може бути продовжено за клопотанням заявника у разі сплати відповідного збору;

В. може бути продовжено за клопотанням заявника у разі сплати відповідного збору щоразу на 5 років;
Г. не може бути продовжено.

9. «Пільга по новизні» для винаходів складає _____ місяців.

10. Організації колективного управління виконують функцію:

- А. реєстрації порушень авторських та суміжних прав;
- Б. контролю можливих місць використання авторських прав і накладання на порушників штрафів;
- В. виявлення осіб, що порушують авторські права;
- Г. збирання винагороди за використання об'єктів авторського права та суміжних прав.

11. Розмежуйте інформацію:

1. Формальна експертиза заявки на знак для товарів і послуг	А. проводиться пошук тотожних або схожих позначень;
	Б. встановлюється дата подання заявки;
2. Кваліфікаційна експертиза заявки на знак для товарів і послуг	В. документ про сплату збору за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам;
	Г. позначення перевіряється щодо наявності абсолютних підстав для відмови у наданні правової охорони;
	Д. визначається однорідність товарів і/або послуг, для яких заявлено знак, в порівнянні з товарами і/або послугами, для яких зареєстровані або заявлені тотожні або схожі знаки, виявлені під час

пошуку.

12. Який орган здійснює державну реєстрацію авторського права?

13. До об'єктів винаходів відносяться:

- А. трансгенна рослина;
- Б. сорт рослин;
- В. порода тварин;
- Г. культура клітини тварини;
- Д. штам мікроорганізму;
- Е. біологічні у своїй основі процеси відтворення рослин та тварин, що не належать до небіологічних та мікробіологічних процесів;
- Є. нове застосування відомого продукту чи процесу.

14. Авторське право на твір виникає:

- А. з моменту опублікування твору;
- Б. реєстрації твору у відповідному державному органі;
- В. з факту створення твору;
- Г. з моменту оприлюднення твору;
- Д. з моменту проставлення на примірнику твору знака ©;

15. Строк дії свідоцтва на знак для товарів і послуг становить _____ років від дати подання заявки.

16. Об'єктом промислового зразка може бути:

- А. пристрій;
- Б. зовнішній вигляд пристрою;
- В. мала архітектурна форма;
- Г. об'єкт архітектури;
- Д. друкована продукція як така.

17. Доповніть речення:

«Строк дії суміжних прав становить _____».

18. Визначте характерні риси права слідування:

- А. правом слідування можуть користуватись автори твору;
- Б. правом слідування можуть користуватись спадкоємці автора твору;
- В. виплачується 5% від ціни кожного продажу твору;

- Г. виплачується 3% від ціни кожного продажу твору;
- Д. діє при продажу будь-якого примірника твору;
- Е. діє при продажу оригіналу твору;
- Є. стосується літературних творів і творів образотворчого мистецтва;
- Ж. стосується творів образотворчого мистецтва;
- З. стосується будь-яких творів.

19. Впорядкуйте інформацію:

1. Позначення, що не можуть бути зареєстровані з абсолютних підстав для відмови в наданні правової охорони знаку для товарів і послуг	А. позначення, які відтворюють назви відомих в Україні творів науки, літератури і мистецтва або цитати і персонажі з них, твори мистецтва та їх фрагменти без згоди власників авторського права або їх правонаступників;
	Б. оманливі позначення;
	В. позначення, які є тотожними або схожими настільки, що їх можна сплутати з фірмовими найменуваннями, що відомі в Україні і належать іншим особам;
2. Позначення, що не можуть бути зареєстровані з відносних підстав для відмови в наданні правової охорони знаку для товарів і послуг	Г. позначення, які відтворюють промислові зразки, права на які належать в Україні іншим особам;
	Д. позначення, які зображують або імітують офіційні назви держав;
	Е. позначення, що суперечать публічному порядку, принципам гуманності і моралі.

20. Вкажіть послідовність етапів експертизи заявки на знак для товарів і послуг:

- А. позначення перевіряється щодо наявності абсолютних підстав для відмови у наданні правової охорони;
- Б. встановлюється дата подання заявки;
- В. позначення перевіряється щодо наявності відносних підстав для відмови у наданні правової охорони;
- Г. заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам.

21. Патентом на винахід засвідчується:

- А. пріоритет;
- Б. пріоритет і право власності на винахід;
- В. авторство і право власності на винахід;
- Г. право власності на винахід;
- Д. пріоритет і авторство на винахід;
- Е. пріоритет, авторство і право власності на винахід.

22. Вставте пропущені слова:

«Сукупність творів, даних або будь-якої іншої незалежної інформації у довільній формі, в тому числі - електронній, підбір і розташування складових частин якої та її упорядкування є результатом творчої праці, і складові частини якої є доступними індивідуально і можуть бути знайдені за допомогою спеціальної пошукової системи на основі електронних засобів (комп'ютера) чи інших засобів – це _____».

23. Об'єм правової охорони промислового зразка визначається:

- А. його зображенням;
- Б. його описом;
- В. сукупністю його суттєвих ознак;
- Г. загальним виглядом промислового зразка.

24. Без дозволу автора допускається:

- А. переклад твору на іншу мову;
- Б. відтворення уривків з опублікованих письмових творів для навчання;
- В. внесення до комп'ютерної програми змін з метою забезпечення її функціонування на технічних засобах особи, яка використовує ці програми;

- Г. публічне виконання музичних творів під час офіційних і релігійних церемоній;
- Д. аранжування музичного твору;
- Е. включення наукової статті до збірника;
- Є. репрографічне відтворення книг.

25. Визначте ознаки, притаманні організаціям колективного управління:

- А. повинні бути юридичними особами;
- Б. організацією колективного управління може бути лише державна організація;
- В. організацією колективного управління може бути лише громадська організація;
- Г. не має права займатись господарською діяльністю;
- Д. не повинна мати на меті одержання прибутку.

26. Вимоги, за якими фірмовим найменуванням надається права охорона:

- А. відсутність схожих фірмових найменувань на території України;
- Б. відсутність тотожних фірмових найменувань на території України;
- В. фірмове найменування повинно відрізняти одну особу з поміж інших;
- Г. фірмове найменування повинно бути внесено в установленому порядку в державний реєстр;
- Д. фірмове найменування не повинно вводити в оману споживачів щодо справжньої діяльності особи.

27. Кому належать виключні права на використання друкованого засобу масової інформації?

- А. редакції друкованого засобу масової інформації;
- Б. видавцеві;
- В. авторам статей та репортажів спільно.
- Г. редакції друкованого засобу масової інформації, авторам статей та репортажів спільно;
- Д. видавцеві, авторам статей та репортажів спільно.

28. Обсяг правової охорони винаходу (корисної моделі) визначається _____.

29. Обсяг правової охорони знаку для товарів і послуг визначається:

- А. описом знаку;
- Б. обсягом заявки;
- В. зображенням знака;
- Г. переліком товарів (послуг).

30. Характерні риси особистих немайнових прав авторів:

- А. строк їх дії припиняється зі смертю автора;
- Б. можуть бути об'єктом вилучення;
- В. не можуть відчужуватись;
- Г. охороняються безстроково;
- Д. можуть належати фізичним або юридичним особам.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Строк чинності майнових прав на твір становить років після смерті автора.

2. Під час попередньої експертизи заявки на винахід:

- А. встановлюється дата подання заявки;
- Б. заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам;
- В. заявка розглядається на предмет наявності в ній матеріалів, які можуть бути віднесені до таких, що становлять державну таємницю;

Г. визначається, чи належить об'єкт, що заявляється, до об'єктів технології, зазначених у Законі.

3. Впорядкуйте інформацію:

1. Позначення, що не можуть бути зареєстровані з абсолютних підстав для відмови в наданні правової охорони знаку для товарів і послуг	А. позначення, які відтворюють назви відомих в Україні творів науки, літератури і мистецтва або цитати і персонажі з них, твори мистецтва та їх фрагменти без згоди
---	---

	власників авторського права або їх правонаступників;
	Б. оманливі позначення;
	В. позначення, які є тотожними або схожими настільки, що їх можна сплутати з фірмовими найменуваннями, що відомі в Україні і належать іншим особам;
2. Позначення, що не можуть бути зареєстровані з відносних підстав для відмови в наданні правової охорони знаку для товарів і послуг	Г. позначення, які відтворюють промислові зразки, права на які належать в Україні іншим особам;
	Д. позначення, які зображують або імітують офіційні назви держав;
	Е. позначення, що суперечать публічному порядку, принципам гуманності і моралі.

4. Визначте ознаки, притаманні організаціям колективного управління:

- А. повинні бути юридичними особами;
- Б. організацією колективного управління може бути лише державна організація;
- В. організацією колективного управління може бути лише громадська організація;
- Г. не має права займатись господарською діяльністю;
- Д. не повинна мати на меті одержання прибутку.

5. Розмежуйте інформацію:

1. При встановленні винахідницького рівня:	А. визначається чи є винахід частиною рівня техніки;
2. При встановленні промислової придатності:	Б. визначається відомість з рівня техніки впливу сукупності ознак заявленого

	винаходу на досягнення зазначеного заявником технічного результату;
3. При встановленні новизни:	В. перевіряють наявність у матеріалах заявки посилання на призначення заявленого об'єкта винаходу.

6. Під час розгляду заявки щодо реєстрації авторського права і договору, який стосується права автора на твір, здійснюється:

- А. перевірка документу про сплату збору за підготовку до реєстрації авторського права на твір і договору, який стосується права автора на твір;
- Б. встановлюється факт виникнення авторства у особи, яка подала заявку;
- В. проводиться експертиза твору, поданого на реєстрацію;
- Г. формально перевіряються документи, подані на реєстрацію.

7. Строк дії патенту на винахід становить _____ років від дати подання заявки.

8. Умовою патентоздатності промислового зразка є:

- А. промислова придатність;
- Б. новизна;
- В. промислова придатність і новизна;
- Г. об'єктивна форма вираження.

9. Авторсько-правова охорона поширюється на:

- А. ідеї, проілюстровані у творі;
- Б. концепції;
- В. відкриття, описані у творі;
- Г. форму вираження твору;
- Д. зміст твору.

10. Розмежуйте наступні твори за їх видами:

1. Первинні твори	А. аудіовізуальний твір;
-------------------	--------------------------

	Б. театральна постановка;
	В. енциклопедія;
2. Похідні твори	Г. музичне аранжування;
	Д. комп'ютерна програма;
	Ж. переклад книги.

11. Суб'єктом права на фірмове найменування відповідно до Цивільного кодексу може бути:

- А. товариство з обмеженою відповідальністю;
- Б. акціонерне товариство;
- В. фізична особа;
- Г. фізична особа-підприємець;
- Д. виробничий кооператив;
- Ж. будь-яка юридична особа.

12. Обсяг правової охорони знаку для товарів і послуг визначається:

- А. описом знаку;
- Б. обсягом заявки;
- В. зображенням знака;
- Г. переліком товарів (послуг).

13. До об'єктів винаходів відносяться:

- А. трансгенна рослина;
- Б. сорт рослин;
- В. порода тварин;
- Г. культура клітини тварини;
- Д. штам мікроорганізму;
- Е. біологічні у своїй основі процеси відтворення рослин та тварин, що не належать до небіологічних та мікробіологічних процесів;
- Є. нове застосування відомого продукту чи процесу.

14. Право здійснювати колективне управління майновими правами виникає у організації з моменту:

- А. державної реєстрації в якості юридичної особи;
- Б. державної реєстрації в якості організації колективного управління;
- В. видачі свідоцтва про облік організації колективного управління;
- Г. державної реєстрації в якості організації колективного управління та видачі

свідоцтва про облік організації колективного управління.

15. Об'єктом промислового зразка може бути:

- А. пристрій;
- Б. зовнішній вигляд пристрою;
- В. мала архітектурна форма;
- Г. об'єкт архітектури;
- Д. друкована продукція як така.

16. Доповніть речення:

«Строк дії суміжних прав становить _____».

17. Відповідно до Паризької конвенції про охорону промислової власності 1883 р. громадянам країн-учасниць Конвенції в усіх інших країнах-учасницях Конвенції надається:

- А. податкова пільга;
- Б. національний режим;
- В. безкоштовна реєстрація об'єктів промислової власності;
- Г. повне звільнення від сплати патентних мит.

18. Авторським правом охороняються:

- А. задуми автора, що не виражені в об'єктивній формі вираження;
- Б. не оприлюднені твори;
- В. завершені твори;
- Г. незавершені твори;
- Д. твори, за умови їх цінності.

19. Вкажіть послідовність етапів експертизи заявки на знак для товарів і послуг:

- А. позначення перевіряється щодо наявності абсолютних підстав для відмови у наданні правової охорони;
- Б. встановлюється дата подання заявки;
- В. позначення перевіряється щодо наявності відносних підстав для відмови у наданні правової охорони;
- Г. заявка перевіряється на відповідність формальним вимогам.

20. Доповніть речення:

«Відеозапис на відповідному матеріальному носії виконання або будь-яких рухомих зображень - це _____».

21. Визначте характерні риси права слідування:

- А. правом слідування можуть користуватись автори твору;
- Б. правом слідування можуть користуватись спадкоємці автора твору;
- В. виплачується 5% від ціни кожного продажу твору;
- Г. виплачується 3% від ціни кожного продажу твору;
- Д. діє при продажу будь-якого примірника твору;
- Е. діє при продажу оригіналу твору;
- Є. стосується літературних творів і творів образотворчого мистецтва;
- Ж. стосується творів образотворчого мистецтва;
- З. стосується будь-яких творів.

22. Заявкою на винахід (корисну модель) визнається:

- А. документ, що посвідчує право власності на винахід (корисну модель);
- Б. висновок формальної експертизи;
- В. документ про проведений патентний пошук;
- Г. сукупність документів, необхідних для видачі патенту.

23. Конвенційний пріоритет заявки щодо знаків для товарів і послуг становить:

- А. 2 місяці;
- Б. 4 місяці;
- В. 6 місяців;
- Г. 12 місяців;
- Д. 18 місяців.

24. Доповніть речення:

«Повноваження на колективне управління майновими правами передаються організаціям колективного управління авторами та іншими суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав на підставі _____».

25. Суб'єктами суміжних прав є:

- А. видавці газет;
- Б. співаки;
- В. актори;
- Г. виробники фонограм (відеограм);

- Д. особи, що здійснюють запис фонограми (відеограми);
- Е. організація ефірного мовлення;
- Є. організація кабельного мовлення.

26. До позначень, що не мають розрізняльної здатності відносяться позначення:

- А. оманливі;
- Б. які імітують державні герби;
- В. які складаються з однієї літери;
- Г. загальноживані скорочення;
- Д. описові.

27. Встановіть відповідність попереджувальних маркувань:

1. (C)	А. знаки для товарів і послуг
2. (R)	Б. об'єкти авторського права
3. (TM)	В. об'єкти суміжних прав
4 (P)	Г. винаходи

28. Строк дії патенту на промисловий зразок:

- А. може бути продовжено за клопотанням заявника не більше як на 5 років;
- Б. може бути продовжено за клопотанням заявника у разі сплати відповідного збору;
- В. може бути продовжено за клопотанням заявника у разі сплати відповідного збору щоразу на 5 років;
- Г. не може бути продовжено.

29. Визначте, які міжнародні правові акти поширюються на перелічені об'єкти інтелектуальної власності:

1. Бернська конвенція	А. географічне зазначення
2. Паризька конвенція	Б. винахід
3. Римська конвенція	В. літературний твір
4. Сінгапурський договір	Г. фонограма
5. Лісабонська угода	Д. торгова марка

30. Вимоги, за якими фірмовим найменуванням надається правова охорона:

- А. відсутність схожих фірмових найменувань на території України;
- Б. відсутність тотожних фірмових найменувань на території України;
- В. фірмове найменування повинно відрізняти одну особу з поміж інших;
- Г. фірмове найменування повинно бути внесено в установленому порядку в державний реєстр;
- Д. фірмове найменування не повинно вводити в оману споживачів щодо справжньої діяльності особи.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекційні заняття з дисципліни являють собою найбільш ефективний спосіб передачі й засвоєння навчальної інформації, зокрема щодо розуміння найсуттєвіших чи проблемних питань теорії та чинного законодавства.

На *семінари* виносяться найбільш складні проблеми, які націлюють студентів на всебічне і дискусійне обговорення тем.

Для повного оволодіння теоретичним і нормативним матеріалом з відповідного розділу (теми) необхідно опрацювати матеріали з інтелектуальної власності, які публікуються в періодичних виданнях, з'являються на відповідних сайтах мережі Інтернет та слідкувати за змінами у законодавстві України. При підготовці до семінарських та практичних занять студенти можуть скористатися консультацією науково-педагогічних працівників кафедри, які викладають дану дисципліну під час їхнього чергування на кафедрі, згідно з відповідним графіком. Крім того, ознайомитися з кафедральними методичними розробками, а також з навчальною та науковою літературою, яка є в наявності в бібліотеці університету та інших бібліотеках м. Києва.

Сформульовані в навчально-методичному комплексі контрольні питання до кожного семінарського заняття доцільно постійно використовувати для самоконтролю стану готовності до рубіжного модульного контролю.

Практичні заняття мають на меті закріпити лекційний матеріал у ході розв'язання практичних завдань, ситуацій, дискусій, вирішення конкретних проблем. Тематика і коло питань, що висвітлюються на практичних заняттях приділена темам, що потребують практичних навичок та вмінь для вирішення практичних завдань у сфері інтелектуальної власності.

Самостійна робота є індивідуальним видом роботи кожного студента над першоджерелами та навчальними посібниками і оцінюється лектором або викладачем за результатами виступів на семінарах, конференціях та при проведенні практичних занять. Систематичне і в повному обсязі виконання завдань на самостійну роботу є обов'язковою умовою успішного засвоєння змісту основних положень права інтелектуальної власності. Студент має виходити з того, контроль за виконанням завдань на самостійну роботу викладачем буде здійснюватися регулярно (під час опитування на семінарах, під час кожного рубіжного модульного контролю, у тому числі шляхом перевірки записів у робочих зошитах).

Студент матиме право, керуючись списком рекомендованих тем рефератів, що містить навчально-методичний комплекс, обрати одну з них та, після узгодження її з викладачем, підготувати тільки один реферат протягом всього періоду вивчення дисципліни. За написання та презентацію реферату студент може отримати до 10 балів (5 за текст, 5 за вміння тезово, чітко та в повному обсязі викласти зміст реферату за 3-4 хвилини).

Модульно-рейтинговий контроль. Кожний студент, відповідно до програми курсу, після завершення вивчення кожного модуля зобов'язаний

здати модульний контроль (в письмовій формі) і отримати певні бали. Підсумковий рейтинговий бал за дисципліну визначається в кінці курсу і служить основою для визначення підсумкової оцінки за дисципліну.

Під час викладення навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» застосовуються такі методи навчання як:

1. *Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:*

- *словесні методи*, що застосовується для ознайомлення студентів з матеріалами навчальної дисципліни у вигляді лекцій, розповідей-пояснень та бесід;

- *практичні методи*, що застосовуються для закріплення знань студентів з навчальної дисципліни у вигляді написання рефератів;

2. *Методи стимулювання*, що застосовуються для зацікавленості студентів навчальною дисципліною у вигляді висвітлення практики застосування знань з інтелектуальної власності, а також дискусій, які виникають з цього приводу.

3. *Методи контролю*, що застосовуються для визначення рівня знань студентів з навчальної дисципліни у вигляді проведення усних та письмових опитувань.

7. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

За кредитно-модульною системою викладення навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» застосовуються такі основні види контролю знань:

• **поточний контроль** – систематично на різних навчальних заняттях впродовж семестру у формах:

- усне опитування;
- письмові контрольні експрес-роботи;
- тестовий контроль;

• **модульний контроль** – двічі на семестр;

• **підсумковий контроль** – у кінці семестру після вивчення навчальної дисципліни у формі заліку.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання студентів відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.12.2019 р. протокол № 5.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1

Таблиця 1. Співвідношення між національними оцінками і рейтингом здобувача вищої освіти

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
<i>Зараховано</i>	<i>90-100</i>
	<i>74-89</i>
	<i>60-73</i>
<i>Незараховано</i>	<i>0-59</i>

Результати складання заліків оцінюються за національною двобальною шкалою: “Зараховано” чи “Не зараховано”. Щоб одержати оцінку “Зараховано”, рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни (чи виконання іншого виду навчальної роботи) має становити не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою).

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Бутнік-Сіверський О. Б. Економіка інтелектуальної власності : конспект лекцій / О. Б. Бутнік-Сіверський. – К. : Ін-т інтелектуальної власності і права, 2003. – 296 с.
2. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності : Навч. посібник / І. І. Дахно. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 278 с.
3. Дроб’язко В. С. Право інтелектуальної власності : навч. посібник / В. С. Дроб’язко, Р. В. Дроб’язко. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 512 с
4. Жаров В. О. Захист прав на об’єкти інтелектуальної власності : Захист прав на об’єкти промислової власності. Захист авторських і суміжних прав: Конспект лекцій / В.О. Жаров. – К. : Ін-т інтелект. власності і права, 2000. – 68 с.
5. Жаров В. О. Захист права інтелектуальної власності : Захист авторського права і суміжних прав. Захист права промислової власності: Конспект лекцій /

В.О. Жаров. – К. : Ін-т інтелект. власності і права, 2003. – 64 с.

6. Концепція і модель економічного розвитку для України : Матеріали наукової дискусії провідних українських вчених, організованої Фондом інтелектуальної співпраці «Україна – XXI ст.» / Ред. Ю. Г. Буряк. – К. : Українські пропілеї, 2001. – 31 с.

7. Кравець В. Р. Право інтелектуальної власності : (у запитаннях і відповідях) : навч. посібник / В. Р. Кравець, В. Г. Олюха. – К. : Центр учб. л-ри, 2012. – 264 с.

8. Кулініч О. О. Право інтелектуальної власності : навч. посібник / О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе. – Одеса : Фенікс, 2011. – 492 с.

9. Охорона інтелектуальної власності в Україні : Монографія / С.О. Довгий, В. О. Жаров, В. О. Зайчук, [та ін.]. – М. : Форум, 2002. – 314 с.

10. Правова охорона інтелектуальної власності : Навч. посібник / уклад. Г. М. Остапович. – К. : КНТЕУ, 2004. – 187 с.

11. Протидія злочинам у сфері інтелектуальної власності : наук.-практ. посібник / С. І. Ніколаюк, Д. Й. Никифорчук, Р. П. Томма, В. І. Барко. – К. : КНТ, 2006. – 192 с.

12. Фордзюк Ю. І. Основи інтелектуальної власності : навч. посібник / Ю. І. Фордзюк, В. М. Кабацій. – К. : Кондор, 2012. – 208 с.

13. Харитоновна О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади) : монографія / О. І. Харитоновна. – Одеса : Фенікс, 2011. – 346 с.

14. Бошицький Ю. Л. Правове регулювання службового винахідництва:

15. проблеми теорії та практики: монографія. К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2012. 260 с.

16. Інтелектуальна власність : підручник для студентів неюридичних факультетів / В. О. Семків, Р. С. Шандра. Львів: Галицький друкар, 2015. 280 с.

17. Право інтелектуальної власності. Підручник. За заг. ред. д.ю.н., проф. Булеци С.Б., к.ю.н., доц. Чепис О.І. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.

18. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник/ Еннан Р.Є. [та ін.]. К.: Алерта, 2016. 492 с.

19. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 274 с.

Нормативно-правові акти:

20. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

21. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.

22. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.

23. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – додаток до № 51. –

Ст. 1122.

24. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.

25. Правила домену .UA [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.a.iname.com.ua/ua_rules.phtml. – Заголовок з екрану

26. Про авторське право і суміжні права : Закон України № 3792-ХІІ в редакції Закону України від 11 липня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 43. – Ст. 214.

27. Про архітектурну діяльність : Закон України № 687-ХІV від 20 травня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 31. – Ст. 246.

28. Про видавничу справу : Закон України № 318/97-ВР від 5 червня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 32. – Ст. 206.

29. Про внесення змін до деяких законів України з питань інтелектуальної власності : Закон України № 2188-ІІІ від 21 грудня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 8. – Ст. 37.

30. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення прав на об'єкти права інтелектуальної власності : Закон України № 2362-ІІІ від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 23. – Ст. 117.

31. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо правової охорони інтелектуальної власності : Закон України від 22 травня 2003 р. № 850-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 35. – Ст. 271.

32. Про внесення змін і доповнень до Кримінального, Кримінально-процесуального кодексів України та Кодексу України про адміністративні правопорушення : Закон України від 28 січня 1994 р. № 3888-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 19. – Ст. 111.

33. Про господарські товариства : Закон України від 19 вересня 1991 р. № 1576-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 682.

34. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – Ст. 2369.

35. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з захистом прав інтелектуальної власності : Рекомендації Президії Вищого господарського суду України від 10 червня 2004 р. // Юридическая практика. – 2004. – № 26. – С. 8–9.

36. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16 листопада 1992 р. № 2782-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 1. – Ст. 1.

37. Про затвердження Інструкції про офіційну публікацію заяви про надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого промислового зразка та клопотання про її відкликання : Наказ Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 р. № 575 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – Ст. 1614.

38. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та

внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка : Наказ Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 р. № 574 // Офіційний вісник України. – 2001 – № 34. – Ст. 1613.

39. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака для товарів і послуг : Наказ Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 р. № 576 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – Ст. 1615.

40. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на топографію інтегральної мікросхеми та видачу ліцензії на використання топографії інтегральної мікросхеми : Наказ Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 р. № 577 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – Ст. 1616.

41. Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності : Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 квітня 2005 р. № 247 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 19. – Ст. 1008.

42. Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення з матеріалами заявки на сорт та відомостями, що занесені до Державного реєстру прав власників сортів рослин : Наказ Державної служби з охорони прав на сорти рослин від 29 травня 2003 р. № 142 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 25. – Ст. 1233.

43. Про затвердження Інструкції про реєстрацію договору про передачу майнового права на сорт і договору про передачу права на використання сорту : Наказ Міністерства аграрної політики України від 21 липня 2003 р. № 244 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 33. – Ст. 1807.

44. Про затвердження Критеріїв заборони поширення сортів в Україні : Наказ Міністерства аграрної політики України від 30 серпня 2002 р. № 247 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 44. – Ст. 2053.

45. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав : Постанова Кабінету Міністрів України 18 січня 2003 р. № 72 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – Ст. 129.

46. Про затвердження Положення про відповідність суб'єктів племінної справи у тваринництві статусу селекційного центру, підприємства (об'єднання) з племінної справи у тваринництві, заводської конюшні, контрольно-випробувальної станції, контрольно-випробувальної станції з птахівництва, іподрому, трендепо, підприємства (лабораторії) генетичного контролю, підприємства (лабораторії) з трансплантації ембріонів, підприємства (лабораторії) з оцінки якості тваринницької продукції : Наказ Міністерства аграрної політики України, Української академії аграрних наук від 29 липня 2002 р. № 211 /61 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 33. – Ст. 1548.

47. Про затвердження Положення про Державний департамент

- інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 р. № 997 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 25. – Ст. 1060.
48. Про затвердження Положення про Державний племінний реєстр : Наказ Міністерства аграрної політики України, Української академії аграрних наук від 20 травня 2002 р. № 134 /40 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 24(частина 2). – Ст. 1187.
49. Про затвердження Положення про Державний реєстр заявок на сорти рослин : Наказ Міністерства аграрної політики України від 26 лютого 2003 р. № 42 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 13. – Ст. 589.
50. Про затвердження Положення про Державний реєстр прав власників сортів рослин та про видачу патентів України на сорти рослин : Наказ Міністерства аграрної політики України від 13 грудня 2002 р. № 390 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 6. – Ст. 250.
51. Про затвердження Положення про Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 травня 2003 р. № 686 // Урядовий кур'єр. – 2003. – № 96. – С. 9.
52. Про затвердження Положення про Державний реєстр України топографій інтегральних мікросхем : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12 квітня 2001 р. № 292 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 18. – Том 2. – Ст. 805.
53. Про затвердження Положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності Державного департаменту інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2002 р. № 674 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 21. – Ст. 68.
54. Про затвердження Положення про Державну інспекцію з охорони прав на сорти рослин : Наказ Державної служби з охорони прав на сорти рослин від 16 січня 2003 р. № 17-1 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 6. – Ст. 267.
55. Про затвердження Положення про Державну службу з охорони прав на сорти рослин : Постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1182 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 34. – Ст. 1591.
56. Про затвердження Положення про Комісію щодо погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг : Наказ Міністерства освіти і науки України від 7 жовтня 2003 р. № 677 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 42. – Ст. 2247.
57. Про затвердження Положення про патентно-ліцензійну, винахідницьку та раціоналізаторську роботу в Збройних Силах України : Наказ Міністерства оборони України від 5 березня 2001 р. № 78 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 12. – Ст. 527.
58. Про затвердження Положення про Перелік видових назв товарів : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2000 р. № 583 // Офіційний вісник України. – 2001 – № 4 – Ст. 343.
59. Про затвердження Положення про племінне свідоцтво (сертифікат) та зразків форм племінних свідоцтв (сертифікатів) : Наказ Міністерства аграрної політики України від 29 грудня 2002 р. № 416 // Офіційний вісник України. –

2003. – № 5. – Ст. 201.

60. Про затвердження Положення про порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 22 травня 2001 р. // Інтелектуальна власність – 2001. – № 7. – С. 13–16.

61. Про затвердження Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 1997 року // Офіційний вісник України. – 1997. – № 35. – Ст. 95.

62. Про затвердження Положення про присвоєння відповідних статусів суб'єктам племінної справи у тваринництві та Положення про відповідність суб'єктів племінної справи у тваринництві статусу племінного заводу, племінного репродуктора і племінного птахо репродуктора : Наказ Міністерства аграрної політики України, Української академії аграрних наук від 17 липня 2001 р. № 215 /66 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 35. – Ст. 1646.

63. Про затвердження Положення про свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію та порядок його видачі [Електронний ресурс] : Наказ Державного патентного відомства України від 22 серпня 1995 р. № 129. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.

64. Про затвердження Положення про свідоцтво про авторство на сорт рослин : Наказ Міністерства аграрної політики України від 28 травня 2003 р. № 151 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 24. – Ст. 1162.

65. Про затвердження Порядку видачі примусової ліцензії на використання сорту рослин : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 січня 2003 р. № 121 // Урядовий кур'єр. – 2003. – № 22. – С. 12.

66. Про затвердження Порядку визнання знака добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державного департаменту інтелектуальної власності : Наказ Міністерства освіти і науки України від 15 квітня 2005 р. № 228 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 19 – Ст. 1007.

67. Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованої топографії інтегральної мікросхеми : Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. № 8 // Урядовий кур'єр. – 2004 – № 15. – С. 8.

68. Про затвердження Порядку поширення в Україні сорту, на який не розповсюджується виключне право власника : Наказ Державної служби з охорони прав на сорти рослин від 12 березня 2003 р. № 3-2 /139-43 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 14. – Ст. 639.

69. Про затвердження Правил погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг : Наказ Міністерства освіти і науки України від 4 березня 2004 р. № 175 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 11. – Ст. 693.

70. Про затвердження Правил складання та подання заявки на сорт : Наказ

Міністерства аграрної політики України від 3 вересня 2002 р. № 249 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 44. – Ст. 2054.

71. Про затвердження Правил складання, подання та розгляду заявки на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми : Наказ Міністерства освіти і науки України від 18 квітня 2002 р. № 260 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 19. – Ст. 966.

72. Про затвердження розміру винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядок їх виплати : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 71 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – Ст. 129.

73. Про затвердження Тимчасового положення про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні : Указ Президента України від 18 вересня 1992 р. // Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. – Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О.Д. Святоцького. – Т. 3: Промислова власність. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. – С. 212–215.

74. Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 вересня 1998 р. // «Бухгалтерія». – 2001. – № 36 /2. – С. 6–7.

75. Про затвердження форм документів щодо питань видачі контрольних марок імпортерам, експортерам та відтворювачам примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних та інструкцій по здійсненню державного контролю за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності : Наказ Міністерства освіти і науки України від 4 травня 2005 р. № 273 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 22. – Ст. 151.

76. Про затвердження форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем і раціоналізаторських пропозицій) та Інструкції щодо їх заповнення : Наказ Державного комітету статистики України від 10 серпня 2004 р. № 469 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 35. – Ст. 2362.

77. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 7 червня 1996 р. № 236/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996 р. – № 36. – Ст. 164.

78. Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні : Указ Президента України від 27 квітня 2001 р. // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 79. – С. 5.

79. Про здійснення кваліфікаційної експертизи родів і видів рослин, сорти яких не підлягають державному випробуванню [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства аграрної політики України від 13 червня 2005 р. № 262 // Режим доступу: www.rada.gov.ua.

80. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.

81. Про кінематографію : Закон України від 13 січня 1998 р. № 9/98-ВР //

Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 22. – Ст. 114.

82. Про мінімальні ставки авторської винагороди за використання творів літератури і мистецтва : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 листопада 1994 р. № 784 // Збірник постанов Уряду України. – 1995. – № 2. – Ст. 33.

83. Про насіння : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3690-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 2. – Ст. 5.

84. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 23 червня 1993 р. № 3322-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 33. – Ст. 345.

85. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 17 січня 2002 р. № 2953-ІІІ // Офіційний вісник України. – 2002. – № 7. – Ст. 276.

86. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 32; у редакції Закону України від 1 червня 2000 р. № 1771-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 8. – Ст. 37.

87. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16 грудня 1999 р. № 752-ХІV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 27-28. – Ст. 181.

88. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 36.

89. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 34.

90. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України № 3116-ХІІ від 21 квітня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 21. – Ст. 218; у редакції Закону України від 17 січня 2002 р. № 2986-ІІІ // Офіційний вісник України. – 2002. – № 7. – Ст. 278.

91. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 5 листопада 1997 р. № 621/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 8. – Ст. 28.

92. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці : Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1993 р. № 611 // Зібрання постанов Уряду України. – 1993. – № 12. – Ст. 269.

93. Про племінну справу у тваринництві : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3691-ХІІ у редакції Закону України від 21 грудня 1999 р. № 1328-ХІV // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 6. – Ст. 37.

94. Про приєднання України до Міжнародної конвенції по охороні нових сортів рослин : Закон України від 2 червня 1995 р. № 209/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 22. – Ст. 168.

95. Про професійних творчих працівників та творчі спілки : Закон України від 7 жовтня 1997 р. № 554/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997.

– № 52. – Ст. 312.

96. Про ратифікацію Договору про закони щодо товарних знаків : Закон України від 13 жовтня 1995 р. № 380/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 37. – Ст. 281.

97. Про рекламу : Закон України від 3 липня 1996 р. № 270/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 39. – Ст. 181.

98. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23 березня 2000 р. № 1587-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 5-6. – Ст. 46.

99. Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди [Електронний ресурс] : Постанова пленуму Верховного Суду України від 31 березня 1995 р. № 4. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.

100. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21 грудня 1993 р. № 3759-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 10. – Ст. 43.

101. Про утворення у складі Міністерства освіти і науки Державного департаменту інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2000 р. № 601. // Офіційний вісник України. – 2000. – № 14. – Ст. 568.

Міжнародне право:

102. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р. // Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. – Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О. Д. Святоцького. – Т. 1: Право інтелектуальної власності. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. – С. 186–224.

103. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р. // Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. – Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О. Д. Святоцького. – Т. 1: Право інтелектуальної власності. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. – С. 243-262.

104. Договір про закони з товарних знаків 1994 р. // Збірник нормативних актів з питань промислової власності / За ред. В. Л. Петрова, В. О. Жарова. – К.: Вища школа, 1999. – С. 441-465.

105. Женевський договір про міжнародну реєстрацію наукових відкриттів від 7 березня 1978 р. // www.rada.gov.ua

106. Конвенция об учреждении Всемирной организации интеллектуальной собственности от 14 июля 1967 г. // Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты / Под общ. ред. А.Д. Святоцкого, В.П. Петрова. – Т.2. – К.: Ін Юре, 1999.

107. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм 1971 р. // Авторське право і суміжні права. Законодавство та судова практика. – Зб. нормат. актів. – К.: Юрінком

Інтер, 2003. – С.171-174.

108. Лісабонська угода про охорону найменувань місць походження товарів та їх міжнародну реєстрацію від 31 жовтня 1958 р. // Збірка вибраних міжнародних матеріалів. – К., 1999.

109. Мадридское соглашение о международной регистрации знаков от 14 апреля 1891 г. // Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты / Под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В. П. Петрова. – Т.2. – К.: Ин Юре, 1999.

110. Мадридська угода про санкції за неправдиві та неправильні позначення походження виробів від 14 квітня 1891р. // Збірка вибраних міжнародних матеріалів. – К., 1999.

111. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин від 02 грудня 1961 р. // www.rada.gov.ua

112. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення. // Інтеллектуальна власність. – 2001. – № 2. – С.71-75.

113. Парижская конвенция об охране промышленной собственности от 20 марта 1883 г. // Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты / Под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В.П. Петрова. – Т. 2. – К.: Ин Юре, 1999. – С. 46–52.

114. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода TRIPS). // Інтеллектуальна власність. – 1999. – № 5, 6, 7.

Додаткова література:

115. Актуальні питання охорони та захисту прав на об'єкти промислової власності // Юридична Україна. – 2003. – №3. – С. 22-33.

116. Бендесюк І. Тема 23. Право інтелектуальної власності // Бухгалтерія. – 2004. – 1 листопада (№44). – С. 60-65.

117. Бованенко Т. Як отримати патент на промисловий зразок в Україні // Інтеллектуальна власність. – 2001. – №12. – С. 9-12.

118. Бондаренко С.В. Авторське право і суміжні права. – К. : Інст. інтел. власн. і права, 2004. – 260 с.

119. Варгатюк А. Право на інтелектуальну власність, або як запатентувати здоровий глузд? // Віче. – 2003. – №9. – С. 54-59.

120. Галянтич М. Актуальні питання охорони та захисту прав на об'єкти промислової власності // Юридична Україна. – 2003. – №3. – С. 22-33.

121. Гнесюк М. Удосконалення національного законодавства у сфері захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2004. – №7. – С. 71-73.

122. Добриніна Г.П., Пархоменко В.Д. Патентна інформація і документація. Патентні дослідження. – К.: Інст. інтел. власн. і права, 2004. – 96 с.

123. Жаров В., Кожанська І. Правова охорона корисних моделей в Україні з огляду на міжнародну практику // Інтеллектуальна власність. – 2003. – №12. – С. 21-26.

124. Жданенко О. Захист та облік суб'єктів прав інтелектуальної власності в Україні // Винахідник і раціоналізатор. – 2004. – №5. – С. 13-15.
125. Жуков В. Захист комп'ютерних програм: Стара проблема, що очікує вирішення // Інтелектуальна власність. – 2004. – №7. – С. 20-26.
126. Запорожець І. Видання управлінських актів як форма управління у сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності // Право України. – 2004. – №11. – С. 54-57.
127. Захист інтелектуальної власності в Інтернеті // Інтелектуальна власність. – 2004. – №8. – С. 6-10.
128. Канарик Ю.С. Скляр Я.В. Захист авторських прав на фотографічні твори: вітчизняний та світовий досвід // Ю.С. Канарик, Я.В. Скляр / Юридичний науковий електронний журнал. – 2018. – № 3. – С. 59-62. Режим доступу: http://lsej.org.ua/3_2018/17.pdf
129. Канарик Ю.С. Гринь С.О. Судова експертиза у сфері інтелектуальної власності: сучасний стан // Ю.С. Канарик, С.О. Гринь / Порівняльно-аналітичне право. – 2018. – № 2. – С. 83-85. Режим доступу: http://pap.in.ua/2_2018/22.pdf
130. Канарик Ю.С. Банк М. Ю. Юрисдикція суду з питань інтелектуальної власності // Ю.С. Канарик, М.Ю. Банк // Молодий вчений. – № 6 (58). – 2018. – С.185-187. Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/6/42.pdf>
131. Канарик Ю.С. Мазій В.С. Правовий статус патентних повірених за законодавством України // Ю.С. Канарик, В.С. Мазій / Молодий вчений. – № №11 (63) листопад 2018.
132. Канарик Ю.С. Синюк Н.В. Патентування об'єктів промислової власності за міжнародними договорами // Ю.С. Канарик, Н.В. Синюк / Науковий журнал «ЛОГОС. Мистецтво наукової думки. Випуск № 1 (грудень 2018)
133. Канарик Ю.С. Марчук А.В. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності // Ю.С. Канарик, А.В. Марчук / Науково-практичний журнал Національного університету біоресурсів і природокористування України: «Право. Людина. Довкілля» /Ред кол.: С. М. Ніколаєнко (голова) та ін. – 2018. – Vol. 9 № 1.
134. Кириченко І.А. Судова експертиза: охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності. – К.: Інст. інтел. власн. і права, 2004. – 144 с.
135. Кожарская И.Ю., Прахов Б.Г. Патентное право. – К.: Інст. інтел. власн. і права, 2003. – 140 с.
136. Коноваленко В. Об'єкти прав інтелектуальної власності // Бухгалтерія. – 2004. – 18 жовтня (№42). – С. 65-70.
137. Крайнев П. Економіко-правові засади управління промисловою власністю в Україні // Право України. – 2007. – №2. – С. 96-100.
138. Крайнев П. Промислова власність як об'єкт управління // Право України. – 2003. – №3. – С. 103-107.
139. Красовська А. Розвиток патентної системи в Україні // Інтелектуальна власність. – 2007. – №12. – С. 7-9.

140. Красовська А.Г., Глухівський Л.Й. Про зміни у правовій охороні винаходів і корисних моделей // Науково-технічна інформація. – 2008. – №3. – С. 23-27.
141. Крижна В. Загальна характеристика договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності // Право України. – 2004. – №9. – С. 68-71.
142. Крижна В.М. Право інтелектуальної власності України: конспект лекцій. Х.: Право, 2008. – 111 с.
143. Лазуренко Ю. Правовая охрана товарных знаков // Вестник бухгалтера и аудитора Украины. – 2004. – №9/10. – С. 44-45.
144. Мельник О. Цивільно-правовий захист патентних прав: проблемні питання // Право України. – 2009. – №2. – С. 74-78.
145. Мельников М. Піратство як злочин у галузі авторського права та суміжних прав: погляд на проблему // Право України. – 2009. – №4. – С. 72-74.
146. Мікульонок І.О. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник для студентів вузів–К.: Ліра-К, 2008. – 231 с.
147. Нефедова С. Інтелектуальна власність контролюватиметься // Податкове планування. – 2008. – №11. – С. 38-40.
148. О патентовании в Украине // Право и практика. – 2007. – №11. – С. 3-48.
149. Остапчук В. Останні зміни в режимі захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2004. – №10. – С. 42-47.
150. Остапчук В. Останні зміни в режимі захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2004. – №1. – С. 60-65.
151. Паладій М. Тенденції розвитку законодавства у сфері інтелектуальної власності // Право України. – 2008. – №2. – С. 98-102.
152. Паладій М. Шляхи розбудови інфраструктури державної системи правової охорони інтелектуальної власності // Інтелектуальна власність. – 2007. – №5. – С. 3-5.
153. Паламарчук В. Інтелектуальна власність у правовому вимірі // Право України. – 2006. – №10. – С. 61-64.
154. Пасічник Л. Патентна документація на об'єкти промислової власності: Закон України // Вісник книжкової палати. – 2004. – №5. – С. 41-44.
155. Петренко С. Правовий захист програмного забезпечення в Україні // Право України. – 2003. – №6. – С. 65-69.
156. Підпригора О.А. Загальні положення про право інтелектуальної власності у Цивільному кодексі України // Право України. – 2003. – №7. – С. 97-101.
157. Потехіна В.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 414 с.
158. Право інтелектуальної власності. Академічний курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / О.А. Підпригора, О.Б. Бутнік-Сіверський, В.С. Дроб'язко та ін.; За ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького – 2-ге вид., переробл. та допов. – К.: Концерн «Видавничий дім «Ін Юре», 2004 – 672 с.

159. Право інтелектуальної власності: академічний курс / О.П. Орлюк, О.Д. Святоцький. – К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2007. – 696 с.
160. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник / В.С. Дроб'язко, Р.В. Дроб'язко. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 511 с.
161. Тофило А.В. Экспертиза объектов интеллектуальной собственности: заявки на изобретения и полезные модели. – К.: Инст. інтел. власн. и права, 2004. – 176 с.
162. Трансфер технологий и коммерциализация через международное сотрудничество / Режим доступа: iee.org.ua/files/pub/119.ua.ru.pdf.
163. Цыбулев П.Н. Маркетинг интеллектуальной собственности. – К.: Инст. інтел. власн. і права, 2004. – 188 с.
164. Цыбулев П.Н. Оценка интеллектуальной собственности. – К.: Инст. інтел. власн. і права, 2003. – 184 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний веб-портал Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uipv.org/>
2. Офіційний веб-портал Українського центру інноватики та патентно-інформаційних послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iii.ua/uk>
3. Офіційний веб-портал Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iii.ua/uk>
4. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
5. Цифрова патентна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.uipv.org/>
6. Офіційний веб-сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wipo.int/portal/ru/>